

Історія журналу – це історія розвитку і становлення початкової освіти України

Дорогі наші вчителі, читачі, колеги, автори нашого часопису! У липні далекого 1969 р. побачив світ перший номер науково-методичного журналу "Початкова школа". Це була ініціатива першого секретаря ЦК КП України Петра Шелеста, який листом від 17 грудня 1968 р. звернувся до ЦК КПРС про необхідність заснувати фахові журнали в Україні, зокрема часопис "Початкова школа".*

Планувалося, що журнал "Початкова школа" обслуговуватиме 30 тисяч шкіл і понад 124 тисячі вчителів початкових класів та буде рентабельним. Засновником журналу було Міністерство освіти України.

Наклад першого номера становив понад 100 тисяч примірників. Успіху журналу сприяв професійний склад першого редакційного колективу. Головним редактором став Олександр Васильович Киричук, відповідальним секретарем – Михайло Іванович Матрохін, редакторами відділів – Ізольда Олександрівна Нізельська, Олександр Дмитрович Чемерис, Надія Павлівна Бетіна.

У ті роки вчителів початкових класів готували педагогічні училища. Це були і є прекрасні педагоги, методисти. Та час і суспільство потребували вчителя з вищою освітою. З огляду на це, вийшла Постанова Кабінету міністрів України про підготовку такого вчителя. У педагогічних інститутах почали створюватися повноцінні факультети педагогіки і методики початкового навчання.

У структурі науково-дослідного інституту педагогіки вже на той час функціонував відділ початкового навчання, науковці якого стали першими членами редакційної колегії та авторами першого номеру журналу.

Насамперед – це автори наукових досліджень у галузі початкової освіти, а також сучасних підручників та методичних посібників. Назву деякі особистості. Це передусім Надія Федорівна Скрипченко, автор читанок для молодших школярів, Михайло Васильович Богданович, автор підручників з математики, за якими сьогодні навчаються діти в школах України, та легенда початкової освіти України Олександра Яківна Савченко, Надія Михайлівна Бібік, автор першого інтегрованого підручника для учнів шестирічного віку – "Віконечко", автор букварів для шкіл з українською та російською мовами навчання, а також автор підручників з української мови для 2–4 класів Микола Самійлович Вашуленко. На мій погляд, ці особистості започаткували не тільки

стратегію видання і стали першими та постійними авторами журналу, а й виховали плеяду науковців.

Юридичний супровід часопису здійснює Міністерство освіти і науки України й донині.

За ці роки в редакції сформувався другий склад професійних працівників. Людмила Миколаївна Ліщинська, Юлія Іванівна Колесникова, Тетяна Юріївна Яремчук – редактори відділів, Людмила Олександрівна Лопушанська – відповідальний секретар, Ніна Петрівна Голяк – заступник відповідального секретаря.

У 1999 році на основі журналу було створено видавництво "Початкова школа", яке випустило в світ понад 30 методичних та навчальних посібників для вчителів та батьків, із них найбільш ексклюзивні – "Навчання і виховання учнів для 1, 2, 3, 4 класів", а також "Логіка" О.Я.Митника.

Колектив редакції завжди працює в тісному контакті з науковцями Академії педагогічних наук України, відділом початкової освіти Науково-дослідного інституту педагогіки, який очолює Оксана Володимирівна Онопрієнко, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, науковець у галузі теорії і методики початкового навчання.

Редакція журналу тісно співпрацює з Науково-дослідним інститутом проблем виховання, директор якого Іван Дмитрович Бех, постійний автор журналу.

Активними помічниками, організаторами вивчення передового досвіду вчителів та дописувачами журналу є методисти Обласних інститутів удосконалення вчителів. До речі, вони допомагали в організації тематичних випусків журналу з досвіду роботи факультетів педагогіки і методики початкового навчання.

Історія журналу – це історія розвитку і становлення початкової освіти України.

За півстоліття початкова школа пережила 4 реформи і дотепер триває становлення Нової української школи. Інформація щодо їх втілення висвітлювалася в номерах часопису. А ще – щономера часопис вміщує 22–23 матеріали наших авторів, що становило понад 41 тисячу журнальних сторінок.

Особливість сучасності – інтернет, доступ до світової інформації, виходить багато педагогічних журналів та газет. Вчитель має вибір. Проте, на мій погляд, ніщо не замінить часопис, який адресований безпосередньо вчителям початкових класів, науковцям, батькам та всім освітянам України.

З повагою –

Алла ЛУК'ЯНЕЦЬ,

головний редактор журналу "Початкова школа",
Заслужений працівник освіти України,
кандидат педагогічних наук

* "Про збільшення кількості періодичних видань в Україні". (Петро Шелест. Справжній суд історії ще попереду. Спогади, щоденники, документи, матеріали. Загальна редакція та вступ Ю.Шаповала. – Київ, АДЕФ-Україна, 2011. – С. 813–815).